

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΚΗΡΥΞΗ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΔΗΜΗΤΡΙΑΝΟ-ΚΑΤΣΟΥΡΚΑ- ΣΚΑΛΙΝ ΣΑΝ ΑΡΧΑΙΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΓΙΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ

Η. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

Στά 1973 και 1974 είχα την επ-
καιρία να επισκεφθώ επανειλημμέ-
να, είτε μόνος, είτε με τη συνοδεία
του ταγματάρχη Στυλιανού Πετάση,
είτε του Παναγ. Κολιοῦ, από την Κυ-
θρέα, τις τοποθεσίες «Ἁγ. Δημητρι-
ανός», «Κατσουρκάς» και «Σκαλίν»
και να διαπιστώσω την ύπαρξη λει-
ψάνων ψηφιδωτῶν δαπέδων, ὀστρα-
κῶν ἀπὸ θραύσματα πήλινων ἀγγεί-
ων και ἄλλων ἀρχαιολογικῶν στοι-
χείων, με ἀποτέλεσμα νὰ δημοσιεύ-
σω μιὰ σειρά ἀπὸ ἄρθρα στὸ περιο-
δικὸ «Κυπριακὸς Λόγος» και πα-
ράλληλα στὴν ἡμερήσια ἐφημερίδα
τῆς Λευκωσίας «Ἐλευθερία». Ταυ-
τόχρονα στὸ συνέδριο ἑλληνικοῦ
πολιτισμοῦ ποὺ διοργάνωσε ὁ «Στα-
σίνο» είχα τὴν ἐκαιρία νὰ ἀνα-
πτύξω ἀπὸ τὸ βῆμα τοῦ συνεδρίου
στὴ σχετικὴ εἰσηγητικὴ ἔκθεση
ποὺ ἔκαμα στὸ συνέδριο με θέμα:
«περὶ τὸ βασίλειον τῶν Χύτρων» —
τὴν ἀνάγκη ἀνάληψης ἐπιστα-
μένης προσπάθειας γιὰ ἐπι-
σημάνση τῆς προτείνουσας ἢ και

τῆς ἀκρόπολης τῶν Χύτρων. Στὸ
συνέδριο ἔτυχε νὰ προεδρεύει κατὰ
τὴν διάρκεια τῆς εἰσηγητικῆς μου
ἔκθεσης ὁ διευθυντῆς τοῦ Τμήμα-
τος Ἀρχαιοτήτων Δρ Βάσος Καρα-
γιώργης, ποὺ μᾶς ἔδωσε τὴ διαβε-
βαίωση πὼς θὰ ὑποβοηθοῦσε στὴν
προώθηση τῆς σχετικῆς μας εἰση-
γησης.

Ἦστερα ἀπὸ τις ἐνεργειές μας
αὐτὲς ἀνατέθηκε στὸν φίλο ἀρχαιο-
λογικὸ λειτουργὸ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ
μουσείου κ. Δήμο Χρήστου νὰ ἐπι-
σκεφθεῖ τὴν περιοχὴ και νὰ ὑποβά-
λει, ἀφοῦ προβεῖ στὴ σχετικὴ διε-
ρεύνηση, τις εἰσηγήσεις του.

Πραγματικὰ ὁ Δήμος Χρήστου,
συνοδευόμενος ἀπὸ μένα και τὸ φί-
λο Παναγιώτη Κολιό, ἐπισκέφθηκε
τὴν περιοχὴ και προχώρησε στὴν
διερεύνησή της με ἀποτέλεσμα νὰ
προβεῖ στὴν σύνταξη (με ἡμ. 5) 6)
74) τῆς ἀκόλουθης ἔκθεσης ποὺ γιὰ
πρῶτη φορὰ δημοσιεύουμε σὲ φωτο-
τυπία.

Διευθυντήν,
(Μέσω "Αρχαιολογικού Διευτηρίου").

Θέμα: *Αρχαιολογική επίσκεψις εις Χότρους

*Εξ άφορμής σειράς δημοσιευμάτων εις την ήμερησίαν εφημερίδα "Ελευθερία" περί των αρχαιολογικών καταλοίπων των Αρχαίων Χότρων επί του έρεισματού του κέντρου "Επιστημονικών Έρεισμών κ. κέντρου Στυλιανού, κατόπιν σχετικῶν οδηγίων, τήν 27ην Μαΐου 1974 προέβην εις επίσκεψιν επίθεσθαι καί γενικήν επίσκεψιν του εις ένα αρχαιολογικού χώρου, κειμένου περί τῶν ἐν μέλιον βορειοανατολικῆς του χωρίου Χότρας καί κειμένου, τῆς σημερινῆς τοποθεσίας "Άγιος Δημητρίου", "Κασούρα" καί "Σκαλίον".

Εἰς τήν τοποθεσίαν "Άγιος Δημητρίου", κλίον τῶν ερεισμάτων τῆς θρανίου βυζαντινῆς ἀκμῆς καί τοῦ γειτονικοῦ βυζαντινοῦ συνοικητοῦ, ἐπί τῶν τεμαχίων 27, 28, 29, 30 καί 39, (Θ/Σ ΧΙΙ.5.2.1) ἐπισημάνθησαν τμήματα τοῦ κέντρου, οὐραίων καί οὐραίων καί ἀναμειβόμενα τετρακλιμενά κήλινα εἰδωλά, τεμάχια ἀρχιτεκτονικῶν μελῶν καί μεγάλη ποσότης κεραμικῶν εἰρημῶν ἐπί τῶν τεμαχίων μέχρι τῶν πρωτοβυζαντινῶν χρόνων. Εἰς ἀδελφότητα ἀποκατακιν ὀψιμῆς τῆς ἀκμῆς τοῦ "Άγιος Δημητρίου" ἀνευρέθησαν θύρακι τῆς πρῆτης ἀκμῆς τοῦ κελιοῦ. περί τῶ 300 μ. βορείως τῶν ερεισμάτων τῆς ἀκμῆς καί ἐπί ἀσπιδότοπος λόφου, κατό τῶν ποταμῶν Ἀσπροπόταμου, προφανῶς ταυτιζομένου μετῶ τῆν ἐπισημῶν τῶν Χότρων, εἶναι καταραυή τῆς ἑσχῆς Νεολιθικοῦ συνοικητοῦ μετῶ εἰρημῶν Νεολιθικῶν εἰρημῶν καί κελίων εἰς ἀναθεσίου.

Ἐν ἀφῶντο δειγματοληψία κεραμικῆς ἐν τῶν χώρων τῶν ταυτιζομένων ἀποκλίνας μετῶ τῶ ἐπισημῶν ἐν τῶν εἰρημῶν χώρων κατό τῆν ἀρχαιολογικήν ἐπίσκεψιν τοῦ 1958 καί τῶ φέροντα τῶς ἀκμῆς εἰρημῶν εἰρημῶν εἰρημῶν CS 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1495.

Εἰς τῆς τοποθεσίας "Κασούρα" καί "Σκαλίον" (Θ/Σ ΧΙΙ.59.22, εἰρημ. τερ. ΙΙ0 καί ΙΙΙ, κεραιμῶν εἰρημῶν εἰς δύο διακοσμητικά σημεία ἀκμῆς προχέρον εἰρημῶν εἰρημῶν καί ἀκμῆς εἰρημῶν καί θρακῶν κήλιων εἰρημῶν, ἐντασσόμενων χρονολογικῶς μετῶ Αρχαίων καί πρωτοβυζαντινῶν χρόνων. (CS 2078, 2079). Μετῶ τῶν ἀφῶντων εἰρημῶν ἐν τῶν καταλοίπων τοῦ εἰλου ἀρχαιολογικοῦ χώρου κελίων τῶ θρακῶν κήλιων εἰρημῶν καί ἡ ἐγγειοπλαστική τῶν ἀλλογενικῶν καί βυζαντινῶν χρόνων.

*Ἐν εἰρημῶν τῶν ὄψιμῶς κελίων ἀρχαιολογικῶν ἀναθεσιν εἰς τῶς ἐν λόγῳ τοποθεσίας ἐπί τῶν Νεολιθικῶν χρόνων καί τῶν πρωτοβυζαντινῶν χρόνων εἰρημῶν τῆν ἀκμῆς τῶν μετῶ Κυβερνητικῶν τεμαχίων. τῆν κήλιων τοῦ εἰλου χώρου εἰς ἀρχαίον μνημεῖον καί τῆν ὄψιμῶν ἀρχαιολογική ἀκμῶν τῶν τῶν.

Ἐν Χότρων
Εἰς "Αρχαιολογικὸν Διευτηρίον"

Τόση ήταν η αισιοδοξία του Δ. Χρήστου για την θετική απόληξη της πρωτοβουλίας μας και των προσπαθειών μας που επανειλημμένα μου υπέβαλε την εισήγηση να καθορίσουμε και την εξειδικευμένη αρχαιολογική αποστολή που τυχόν θα επιθυμούσαμε: σουηδική, βρετανική, αμερικανική κ.λ.π.

Λογαριάζαμε μάλιστα, να εισηγηθούμε ανέγερση του όμοιωματος του περίφημου αγάλματος του Σεπτιμίου Σεβήρου, που βρίσκεται στο κυπριακό αρχαιολογικό μουσείο, καθώς και έκθεση όμοιωμάτων άλλων αγάλματων που βρέθη-

καν στην περιοχή, σε μια καινούργια αγορά που ονειρευόμαστε να αναστηλώσουμε.

Αυστυχώς η λαίλαπα της τουρκικής εισβολής που σημειώθηκε πριν περάσουν καν δύο μήνες από την ημερομηνία της έκθεσης ανέκαψε μαζί με όλη την τραγωδία που επέφερε στον τόπο μας — και την ώραία αυτή πολιτιστική κίνηση στην κομόπολη, που αν ολοκληρωνόταν ασφαλώς θα έχανε καινούργιο φως στην πολυαίωνα και τόσο πλούσια ιστορική και πολιτιστική διαδρομή της δημοφους κομόπολης.

